

Udskriftsdato: 14. december 2025

**KEN nr 10370 af 20/01/2006 (Gældende)**

## **Klage over indgivelse af beroligende medicin med tvang og over tvangsfiksering**

---

Ministerium: Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Journalnummer: Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse,  
Patientklagenævnet, j.nr. 0551413

# Klage over indgivelse af beroligende medicin med tvang og over tvangsfiksering

## Resumé

En 57-årig kvinde med bipolar affektiv sindslidelse blev aktuelt tvangsindlagt på behandlingsindikation. Ved indlæggelsen fremtrådte patienten usamlet og hurtigkørende, springende i tanke, havde løftet stemningsleje, øget psykomotorik og stort talepres. Patienten var tydeligt manisk og husede vrangforestillinger i form af storhedsforestillinger. Efter ankomsten til afdelingen var patienten meget urolig, højtråbende, smækkede med døre og fremtrådte truende og aggressiv, hvorfor hun blev tilbudt beroligende medicin i form af smeltetablet Zyprexa, som hun ikke ønskede at tage, hvorfor der kl. 17 blev givet akut beroligende medicin med tvang i form af injektion Zyprexa 10 mg.

Senere samme dag var patienten fortsat meget urolig. Personalet forsøgte uden resultat at tale hende til ro og at skærme hende på stuen. Patienten gik imidlertid hele tiden ud på gangen, hvor hun smed sig på gulvet, var råbende og råbte, at hun ville voldtages, ligesom hun smækkede med dørene, hvorefter hun kl. 19.30 blev tvangsfikseret med bælte.

Under bæltefikseringen var patienten fortsat tydeligt manisk med kaotisk tankegang. Af sygeplejefjournalen fremgår det, at hun den efterfølgende nat var vågen kl. 1.30, hvor hun fremtrådte udskældende og højt, umotiveret grinende. Hun blev i nattens løb løsnet af bæltet fire gange i forbindelse med toiletbesøg og den efterfølgende dag var bæltet igen løsnet flere gange i forbindelse med toiletbesøg, badning og måltider. I løbet af dagen fremtrådte hun fortsat råbende og udskældende. Den efterfølgende nat sov patienten først kl. 4.45 og vågnede atter få timer efter. Om formiddagen den 3. dag sov hun atter nogle timer og var ved lægesamtale lettere vredsladen og udskældende. På fjerdedagen var patienten faldet mere til ro, hvorefter tvangsfikseringen blev bragt til ophør kl. 11.05.

Patienten klagede over indgivelse af beroligende medicin med tvang og over tvangsfikseringen, som begge blev godkendt af det lokale nævn.

Sundhedsvæsenets Patientklagenævn godkendte iværksættelsen af tvangsfikseringen, men underkendte derimod opretholdelsen af tvangsfiksering i perioden fra dagen efter iværksættelsen, idet nævnet ikke fandt det tilstrækkeligt godtgjort, at betingelserne for fortsat tvangsfiksering af patienten fra dette tidspunkt var opfyldt. Nævnet lagde vægt på, at patienten ifølge journal og sygeplejekardeks indimellem var højtråbende og udskældende, men at der mange gange blev lavet aftaler om, at hun kunne løsnes af bæltet med henblik på at komme i bad og på toilettet, og at det gik rimeligt med at få hende tilbage i bæltet. Derimod var der hverken i journal eller sygeplejekardeks anført oplysninger om konkrete hændelser, der efter personalets opfattelse godtgjorde, at patienten fortsat var farlig for sig selv eller andre, ligesom der ikke i øvrigt var anført oplysninger om, at personalet fortsat vurderede, at patienten var til fare for sig selv eller andre, herunder med beskrivelse af baggrunden for en sådan vurdering.

Sundhedsvæsenets Patientklagenævn godkendte endvidere indgivelsen af beroligende medicin med tvang.